

Warszawa, 12.05.2026 r.

Maja Kuźmicz

Niebieska Linia IPZ

Alicja Serafin

Femicide In Poland

Joanna Gzyra-Iskandar

Feminoteka

Sz. P. Waldemar Żurek

Minister Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11

00-950 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W świetle ostatnich wydarzeń z Raszyna, **apelujemy do Ministra Sprawiedliwości o pilne powołanie stałego Zespołu ds. Badania Przypadków Przemocy wobec Kobiet ze skutkiem śmiertelnym jako międzyinstytucjonalnego organu monitorującego, analizującego i wydającego rekomendacje.** Jego działalność mogłaby stać się podstawą budowy skutecznej polityki państwa w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet oraz ochrony życia osób zagrożonych przemocą domową.

W Polsce problem ten nie jest w żaden sposób systematycznie analizowany - nie ma także spójnych baz, które gromadzą dane o takich przypadkach. Co istotne, takie analizy są obowiązkowe w świetle międzynarodowych aktów prawnych (takich jak chociażby Konwencja Rady Europy o przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej).

W celu zdiagnozowania słabych elementów systemu, należy analizować przypadek po przypadku w kontekście nagłośnionej w ostatnich dniach tragedii. Na jednym z portali m.in. czytamy wypowiedź rzecznika prokuratury: „W przeszłości Prokuratura Rejonowa w Pruszkowie prowadziła postępowanie przeciwko Bogusławowi G. zakończone wniesieniem w dniu 11.09.2023 r. do Sądu Rejonowego w Pruszkowie aktu oskarżenia, w którym zarzucono

mężczyźnie znęcanie się psychiczne i fizyczne nad małżonką i dwójką małoletnich dzieci. Prawomocnym wyrokiem z dnia 21 listopada 2024 r. mężczyzna został skazany na karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 5 miesięcy z warunkowym zawieszeniem na okres próby 2 lat” (Onet - artykuł z dnia 8.05.2026 r.). Sprawa z Raszyna nie jest odosobnionym przypadkiem.

Jak wskazują dane, w Polsce dochodzi do 100-200 kobietobójstw rocznie. Na podstawie raportu „Czarna Księga Ofiar Przemocy Domowej w Polsce 2021”, (<https://www.niebieskalinia.pl/materialy-edukacyjne/czarna-ksiega-ofiar-przemocy-domowej-w-polsce-2021-raport>) przygotowanego przez Niebieską Linie IPZ, rekomenduje się powołanie międzyinstytucjonalnego Zespołu ds. Badania Przypadków Przemocy wobec Kobiet ze skutkiem śmiertelnym jako stałego organu eksperckiego działającego przy Ministrze Sprawiedliwości. Raport wskazuje na poważne luki w systemie gromadzenia danych o zabójstwach, samobójstwach i podejrzanych zgonach związanych z przemocą domową. Autorzy podkreślają brak jednolitego systemu monitorowania takich przypadków oraz niewystarczającą współpracę pomiędzy Policją, prokuraturą, sądami, ochroną zdrowia i pomocą społeczną.

Do podobnych wniosków dochodzi Fundacja Femicide in Poland w raporcie [Kobietobójstwo w Polsce. Raport za lata 2017-2023](#). W raporcie analizie poddano 293 sprawy zabójstw kobiet ze względu na płeć (kobietobójstwa) w Polsce. Większość z nich miało charakter relacyjny (intimate-partner femicides) — 94% pokrzywdzonych znało swoich sprawców, najczęściej ginęły z rąk partnerów, byłych partnerów lub członków rodziny. Ponad 80% analizowanych przypadków kobietobójstw było poprzedzonych wcześniejszą przemocą, groźbami, stalkingiem, opresyjną kontrolą (coercive control) lub innymi formami eskalacji przemocy wobec kobiet. W znacznej części spraw organy państwa miały wcześniejszą wiedzę o przemocy, jednak brak prawidłowej oceny ryzyka nie doprowadził do skutecznej ochrony osób pokrzywdzonych. W prawie co piątej sprawie kobietobójstwa w Polsce dziecko było jego naocznym świadkiem. Sprawcy coraz częściej stosowali przemoc zastępczą. Grozili śmiercią lub porywali dzieci, aby w ten sposób zadać jeszcze większy ból ich matce. Najbardziej niebezpiecznym momentem dla kobiet było rozstanie lub próba odejścia od sprawcy. Wiele kobiet przed śmiercią wielokrotnie zgłaszało przemoc, jednak reakcje instytucji były rozproszone i nieskoordynowane. Raport jednoznacznie wykazał, że brak skoordynowanych na poziomie policyjnym, prokuratorskim i sądowym baz danych pogłębia istniejącą lukę w danych dotyczących kobietobójstw (femicide data gap) w Polsce. Może w tym pomóc analiza przypadków przemocy wobec kobiet ze skutkiem śmiertelnym i prowadzenie bazy spraw na wzór [Polskiej Mapy Kobietobójstw](#). Nowoczesna prewencja antyprzemocowa wymaga dogłębnego zbadania skali zjawiska przypadków przemocy wobec kobiet ze skutkiem śmiertelnym i powołania stałych zespołów monitorujących i działających przy organach państwowych wzorem takich państw jak Wielka Brytania, Hiszpania czy Belgia. Tylko w taki sposób możemy skutecznie przeciwdziałać eskalacji w przypadkach

przemocy wysokiego ryzyka (high risk cases) i zadbać o bezpieczeństwo kobiet, dzieci oraz osób ich najbliższych.

Jako organizacje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy wobec kobiet apelujemy i rekomendujemy, aby powołać interdyscyplinarny Zespół ekspercki, który będzie:

- Analizował zabójstwa kobiet dokonane przez partnerów lub byłych partnerów, w tym te zakończone samobójstwem sprawcy
- Analizował samobójstwa kobiet poprzedzone udokumentowaną przemocą;
- Analizował zgony zakwalifikowane początkowo jako „nieszczęśliwe wypadki” lub „niewyjaśnione”, jeśli występowały wcześniejsze sygnały przemocy;
- Zwiększał świadomość wśród organów wymiaru sprawiedliwości tego, czym jest przemoc domowa, przemoc wobec kobiet i kobietobójstwo poprzez szkolenia
- Działał na rzecz zlikwidowania luki w danych dotyczących przypadków przemocy wobec kobiet ze skutkiem śmiertelnym i wypracowania spójnej bazy danych takich spraw.

W związku z powyższym, apelujemy o uwzględnienie naszych rekomendacji i podjęcie niezwłocznych działań w celu powołania Zespołu, w skład którego będą wchodzić także przedstawiciele i przedstawicielki organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Z poważaniem,

Maja Kuźmicz

Niebieska Linia IPZ

Alicja Serafin

Femicide In Poland

Joanna Gzyra-Iskandar

Feminoteka